

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5540>

2. Іжевський П.Г. Ефективність організаційних форм трансферу технологій на виробничих підприємствах: монографія. Київ, 2006.

Бедринський В.,

аспірант, Західноукраїнський національний університет,

Захарків Л.,

студентка 3-го курсу юридичного факультету,

Західноукраїнський національний університет

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна безпека як здатність національної економіки зберігати стійкість і невразливість до внутрішніх і зовнішніх загроз, забезпечувати високу конкурентоспроможність у глобальному економічному середовищі та стійке і збалансоване зростання є важливим параметром оцінки якості національної економіки та стратегічної ефективності державної економічної політики в економічній сфері. Тому постійний фаховий та аналітичний моніторинг рівня та загроз економічній безпеці та її складовим залишається надзвичайно важливим, і особливо актуальним в умовах, коли загроза стрімко зростає та посилюється через повномасштабну агресію Росії проти України.

У перші місяці повномасштабної війни економічна безпека України значною мірою забезпечувалася накопиченими у довоєнний час резервами та запасом міцності, оперативною консолідацією зусиль суспільства на регіональному та місцевому рівнях, самоорганізацією та згуртованістю

громадян України перед екзистенційною загрозою російської агресії, наданням безпрецедентної міжнародної підтримки.[1]

З переходом російської агресії у форму затяжної війни на виснаження безпосередній вплив бойових дій на економіку посилюється цілеспрямованими атаками на критичну інфраструктуру країни, виснаженням фінансових резервів населення та бізнесу, наростанням економічних диспропорцій, що сформувалися у воєнний період, застосуванням з боку ворога потенціалу різноманітних гібридних інструментів впливу. Це актуалізує потребу здійснення цілеспрямованої політики держави щодо протидії комплексу ризиків на основі оперативного моніторингу викликів і загроз економічній безпеці в умовах війни та аналітичного опрацювання його результатів.[2]

Згідно з дослідженням Національного інституту стратегічних досліджень (НІСД) "Вплив воєнного стану на економічну безпеку України" війна значно ускладнила механізм забезпечення економічної безпеки підприємств.[2]

Основні виклики:

-Руйнування інфраструктури: Бойові дії призвели до руйнування виробничих потужностей, складів, транспортних шляхів, що унеможлиблює ведення бізнесу в багатьох регіонах.

-Зниження попиту: Внаслідок війни спостерігається значне зниження попиту на продукцію та послуги, що негативно впливає на доходи підприємств.

-Зростання цін: Зростання цін на енергоресурси, сировину та інші ресурси значно збільшує витрати підприємств.

-Логістичні проблеми: Війна призвела до порушення логістичних ланцюгів, що ускладнює постачання сировини та експорт продукції.

-Відтік кадрів: Частина працездатного населення виїхала з України через війну, що створює дефіцит кадрів на багатьох підприємствах.

Вплив на механізм забезпечення економічної безпеки:

-Зниження стійкості: Підприємства стають більш вразливими до зовнішніх та внутрішніх загроз.

-Зростання ризиків: Зростають ризики банкрутства, втрати ринків, невиконання зобов'язань.

-Необхідність адаптації: Підприємствам

Війна суттєво ускладнила механізм забезпечення економічної безпеки підприємств. Це пов'язано з руйнуванням інфраструктури, зниженням попиту, зростанням цін, логістичними проблемами, відтоком кадрів, зростанням кіберзагроз.

Для подолання цих викликів необхідна спільна робота держави та бізнесу.

З боку держави фінансова, податкова та регуляторна підтримка підприємств, створення сприятливих умов для ведення бізнесу, інвестування в розвиток інфраструктури, підтримка експорту.

З боку бізнесу диверсифікація діяльності, впровадження інновацій, підвищення ефективності управління, збереження репутації.

Спільна робота держави та бізнесу допоможе подолати виклики, спричинені війною, та забезпечити економічну безпеку підприємств.[3]

ЛІТЕРАТУРА:

1. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
2. "Вплив воєнного стану на економічну безпеку України" URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-05/executive-1.pdf>
3. Економічна експертна платформа URL: <https://economics.org.ua/index.php/blog/377-economika-vv>